

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Z redefinicijo oseb, za katere je ob zaposlenih delavcih treba tudi voditi evidenco, se jasneje določa krog oseb, za katere se vodi evidence. Gre za osebe, ki dela ne opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, pa se zanje uporabljajo določbe glede delovnega časa, odmorov in počitkov, hkrati pa je treba evidenco voditi tudi za tiste osebe, ki delo opravljajo na način, da ga opravljajo osebno in so vključene v delovni proces delodajalca. Določilo, da je treba evidenco voditi tudi za osebe, ki opravljajo delo na način, da pretežno uporabljajo sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa delodajalca, je odstranjena, saj je ta določba ob obstoju drugih določb neustrezna, saj lahko po nepotrebnem zajame tudi osebe, ki opravljajo delo s sredstvi delodajalca, pa dela ne opravljajo osebno in niso vključene v njegov delovni proces. Pri slednjih gre za osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava, za katere ni smotno, da se vodijo evidence po ZEPDSV, tj. predvsem za osebe, ki delovni proces ustvarjajo oz. upravljajo (npr. poslovodna oseba ali prokurist, ki opravlja delo na podlagi pogodbe civilnega prava).

Glede dilem, ki so se pojavljale v zvezi z definicijo delavca na podlagi novele ZEPDSV-A, velja poudariti, da novela ZEPDSV-A ni spreminjala definicije delavca v delu, ko gre za osebo, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi (osma alineja prvega odstavka 2. člena ZEPDSV), saj ostaja opredelitev pojma v tem delu, tj. za osebe v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi, enaka od uveljavitve ZEPDSV leta 2006. Delavec, kot je opredeljen v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1), namreč pomeni tudi delavca v skladu z ZEPDSV, kar se z novelo ZEPDSV-A ni spremenilo in se tudi ne spreminja z zgornjim predlogom redefinicije oseb, za katere je treba voditi evidence v skladu z ZEPDSV. Vendarle pa velja v zvezi z vodenjem evidence o izrabi delovnega časa poudariti, da lahko glede na specifične urejanje delovnega časa, odmorov in počitkov, kot to določa ZDR-1 ali drug poseben zakon, za določene kategorije delavcev (npr. poslovodne osebe, prokuristi, mobilni delavci, športniki) to pomeni, da se evidenca o izrabi delovnega časa v skladu z 18. členom ZEPDSV vodi drugače oz. da se določeni podatki zaradi drugačne ureditve delovnega časa, odmorov in počitkov ne vpisujejo. Posebnost vodenja evidence o izrabi delovnega časa za te kategorije delavcev ne izhaja iz ZEPDSV, ampak iz ureditve v delovni zakonodaji in znotraj tega dogovorjenih posebnosti v pogodbi o zaposlitvi. ZDR-1 možnost drugačne ureditve dopušča predvsem za poslovodne osebe in prokuriste.

Predlog drugačne opredelitve oseb, za katere je treba voditi evidence na podlagi ZEPDSV, se torej nanaša le na osebe, ki dela ne opravljajo v delovnem razmerju, ampak na drugih pravnih podlagah (na podlagi pogodb civilnega prava). Z dikcijo »se zanje uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, glede delovnega časa, odmorov in počitkov«, opredelitev zajema osebe, ki niso delavci v skladu z ZDR-1, ampak ZDR-1 ali drug predpis za njih določa, da se zanje uporabljajo določbe ZDR-1 glede delovnega časa, odmorov in počitkov. Tako se s predlagano spremembo jasneje določa, da mora delodajalec evidence v skladu z ZEPDSV, tudi evidenco o izrabi delovnega časa, voditi za osebe, ki opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov, začasno ali občasno delo upokojujencev ter začasno ali občasno delo v kmetijstvu. Kot velja predvsem tudi za druge osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe civilnega prava, vpis nekaterih podatkov iz 18. člena ZEPDSV za te osebe ni relevanten, ker zaradi specifične konkretne situacije opravljanja dela oziroma pravne podlage opravljanja dela ta niti ne nastane.

K 2. členu

Predlagano črtanje 9. točke prvega odstavka 18. člena sledi doslednemu uveljavljanju načela sorazmernosti urejanja določenega pravnega področja, saj je na podlagi spremljanja izvajanja novele zakona v obdobju od 20. 11. 2023 dalje in na podlagi podanih pripomb v trimesečnem javnem zbiranju mnenj stališč možno ugotoviti, da uveljavljena zakonska sprememba v tem delu (razen novih dodatnih

obveznosti delodajalcev in posledično tudi delavcev) nima predvidenih posledic na želene učinke dopolnitve s tem podatkom in s tem ne dosega predvidenih zakonitih ciljev.

Dopolnitev obsega podatkov s podatkom o izrabi in obsegu izrabe odmora med delovnim časom se je izkazala za neprimerno, saj ne zagotavlja, da bo takšen zahtevan podatek izkazoval dejansko stanje na področju izrabe odmora med delovnim časom. Ukrep, ki bi to zagotovil (in bi bil z vidika zasledovanega cilja primeren), bi bilo podrobnejše vpisovanje podatkov o izrabi odmora med delovnim časom (tj. začetek izrabe in zaključek izrabe v realnem času). Takšen ukrep bi bil sicer primeren ter potreben z vidika zasledovanega cilja, ne bi pa bil sorazmeren v luči povzročitve administrativne obremenitve delodajalcev in delavcev, saj bi le ta bistveno preseгла učinke ukrepa ter posledično povzročila nesorazmerno obremenitev glede na zasledovani cilj celovitosti urejanja materije/vsebine/področja.

Z vidika administrativne razbremenitve delodajalca se s spremenjenim drugim odstavkom naslavlja nepotrebna pogostost vnosa podatkov v evidenco, ki ob obstoju drugih podatkov iz evidence ob sočasnem obstoju z zakonom ali drugimi akti predpisanih dokazil pri delodajalcu ob dnevnem vnosu ne zagotavljajo višje stopnje zaupanja v podatke iz evidence v povezavi z dejanskim stanjem, ki je podlaga za te vpise. Podlago za vpis določenih elementov v evidenco o izrabi delovnega časa predstavljajo pravila o izrabi delovnega, časa, odmorov in počitkov ter drugih odsotnosti, glede katerih ZEPDSV predpisuje, da se jih na določen način beleži v evidenci. Ob obstoju dnevne obveznosti vpisovanja natančnega časa prihoda in odhoda z dela ter dnevni obveznosti beleženja obsega opravljenega nadurnega dela se ocenjuje, da bo verodostojnost evidence zagotovljena tudi ob mesečnem vpisovanju podatkov iz na novo preštevilčene 9. in 11. točke prvega odstavka. Ob odkrivanju morebitnih kršitev bo tako nadzorni organ še vedno razpolagal z orodjem, s katerim bo možno ugotoviti, v kakšnih oblikah izrabe delovnega časa je delavec delal ali bi moral delati, delodajalci pa bodo lahko omejen obseg podatkov v evidenco vpisovali enkrat mesečno.

K 3. členu

Z dopolnitvijo četrtega odstavka tega člena se dopolnjuje tudi možnost elektronskega načina obveščanja na elektronski naslov, o katerem se delodajalec in delavec dogovorita. Zakon ne določa obličnosti takšnega dogovora, bo pa v primeru dvoma delodajalec glede pravilne izpolnitve obveznosti obveščanja iz tega člena moral dokazati, da takšen dogovor obstaja.

S spremembo v petem odstavku se odpravlja nejasnost pomena izraza »oziroma« in se določa, da se evidence in dokumentacijo hrani na sedežu ali na kraju opravljanja dela.

Z novim šestim odstavkom se v izogib dvomu, ali se evidenca o izrabi delovnega časa vodi za poslovodne osebe ali ne, izrecno izključi obveznost vodenja te evidence za poslovodne osebe.

K 4. členu

Predlog določa petnajstdnevni *vacatio legis*.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06 in 50/23)

2. člen **(opredelitev pojmov)**

Izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

- Uradne evidence so uradne zbirke podatkov, ki jih vodijo za to pooblaščen organi in organizacije v Republiki Sloveniji.
- Centralni register prebivalstva je uradna evidenca podatkov o državljanih in državljkah (v nadaljnjem besedilu: državljanih), ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, in tujcih in tujkah (v nadaljnjem besedilu: tujcih), ki imajo dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji, o državljanih, ki so stalno ali začasno, za več kot tri mesece, odsotni iz Republike Slovenije, ter o tujcih, ki v Republiki Sloveniji nimajo dovoljenja za stalno ali začasno prebivanje, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom.
- Poslovni register Slovenije je uradna evidenca o vseh poslovnih subjektih s sedežem na območju Republike Slovenije, ki opravljajo pridobitno ali nepridobitno dejavnost, o njihovih delih in podružnicah tujih podjetij, kakor jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.
- Davčni register je uradna evidenca zavezancev za davek.
- Evidenca osebnih podatkov je zbirka osebnih podatkov oziroma vsak strukturiran niz podatkov, ki vsebuje vsaj en osebni podatek, ki je dostopen na podlagi meril, ki omogočajo uporabo ali združevanje podatkov, ne glede na to, ali je niz centraliziran, decentraliziran ali razpršen na funkcionalni ali geografski podlagi; strukturiran niz podatkov je niz podatkov, ki je organiziran na takšen način, da določi ali omogoči določljivost posameznika.
- Upravljavca evidence je fizična ali pravna oseba ali druga oseba javnega ali zasebnega prava, ki sama ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave osebnih podatkov oziroma oseba, določena z zakonom, ki določa tudi namene in sredstva obdelave.
- Podatkovni vir je tisti, ki ima v skladu z zakonom pristojnost, da zbira določene podatke, oziroma je pristojen za to, da podatke posreduje.
- Delavec ali delavka (v nadaljnjem besedilu: delavec) je vsaka fizična oseba, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi.
- Kot delavec se v smislu tega zakona šteje tudi oseba, ki na kakršnikoli drugi pravni podlagi opravlja delo za delodajalca ali opravlja samostojno poklicno, kmetijsko ali drugo dejavnost, pod pogojem, da ga opravlja osebno in je vključen v delovni proces delodajalca ali pretežno uporablja sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa delodajalca, in oseba, ki pri delodajalcu opravlja delo zaradi usposabljanja.
- Delodajalec ali delodajalka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec) je pravna in fizična oseba ter drug subjekt, kot je državni organ, lokalna skupnost, podružnica tujega podjetja ter diplomatsko in konzularno predstavništvo, ki zaposluje delavca na podlagi pogodbe o zaposlitvi.
- Kot delodajalec se v smislu tega zakona šteje tudi oseba, ki na kakršnikoli drugi pravni podlagi zaposluje delavca oziroma osebo, ki opravlja delo. Kot delodajalec se šteje tudi kmet ali kmetica (v nadaljnjem besedilu: kmet) ali fizična oseba, ki sam ali s člani svojega gospodarstva oziroma z družinskimi člani opravlja kmetijsko, pridobitno ali drugo dejavnost kot edini ali glavni poklic in ne zaposluje drugih oseb.
- Socialno zavarovanje obsega sistem obveznega zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma zavarovanja za primer brezposelnosti in starševstva.
- Povezovalni znaki so osebna identifikacijska številka in druge z zakonom opredeljene enolične identifikacijske številke posameznika, z uporabo katerih je mogoče zbirati oziroma priklicati osebne podatke iz tistih zbirk osebnih podatkov, v katerih so obdelovani tudi isti povezovalni znaki.
- Spletni servis je računalniški vmesnik, ki omogoča neposredni vpogled v javne evidence državnih organov in nosilcev javnih pooblastil v postopkih odločanja o pravicah in obveznostih posameznikov na posameznih področjih.
- Paketna izmenjava podatkov je izpis podatkov po želenem kriteriju, pri čemer dva upravljavca skleneta dogovor o zagotavljanju izmenjave sprememb podatkov iz posameznih baz.

18. člen

(evidenca o izrabi delovnega časa)

- (1) Delodajalec dnevno vpisuje v evidenco o izrabi delovnega časa za posameznega delavca naslednje podatke:
 1. podatke o številu ur,
 2. skupno število opravljenih delovnih ur s polnim delovnim časom in s krajšim delovnim časom od polnega, z oznako vrste opravljenega delovnega časa,
 3. opravljene ure v času nadurnega dela,
 4. neopravljene ure, za katere se prejema nadomestilo plače iz sredstev delodajalca, z oznako vrste nadomestila,
 5. neopravljene ure, za katere se prejema nadomestilo plače v breme drugih organizacij ali delodajalcev in organov, z oznako vrste nadomestila,
 6. neopravljene ure, za katere se ne prejema nadomestilo plače,
 7. število ur pri delih na delovnem mestu, za katera se šteje zavarovalna doba s povečanjem oziroma na katerih je obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, z oznako vrste statusa,
 8. čas prihoda na delo in odhoda delavca z dela,
 9. izraba in obseg izrabe odmora med delovnim časom,
 10. opravljene ure v drugih posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa (zlasti opravljene ure nočnega, nedeljskega, izmenskega, prazničnega dela, dela v deljenem delovnem času in druge oblike razporeditve delovnega časa, določene z zakonom ali kolektivno pogodbo),
 11. opravljene ure v neenakomerno razporejenem delovnem času ali v začasno prerazporejenem delovnem času in
 12. tekoči seštevek ur v tednu, mesecu oziroma letu, iz katerega je razvidno referenčno obdobje, ki se upošteva za neenakomerno razporeditev in za začasno prerazporeditev polnega delovnega časa.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko delodajalec, ki evidence o izrabi delovnega časa ne vodi elektronsko, podatek iz 12. točke prejšnjega odstavka vpisuje tedensko.

19. člen

(vodenje evidence o izrabi delovnega časa)

- (1) Evidenca o izrabi delovnega časa se začne za posameznega delavca voditi z dnem, ko sklene pogodbo o zaposlitvi, preneha pa z dnem, ko mu preneha pogodba o zaposlitvi.
- (2) Dokumenti s podatki o delavcu, za katerega se preneha voditi evidenca o izrabi delovnega časa, se hranijo kot listina trajne vrednosti, ki jo je delodajalec dolžan predložiti na zahtevo pristojnega organa.
- (3) Ob prenehanju dejavnosti delodajalca prevzame arhiv podatkov o izrabi delovnega časa pravni naslednik. Če pravnega naslednika ni, prevzame arhivsko gradivo Arhiv Republike Slovenije.
- (4) Delodajalec delavcu zagotavlja vpogled v podatke iz evidence o izrabi delovnega časa, ki se nanašajo nanj. Delodajalec delavca pisno obvesti o podatkih iz evidence o izrabi delovnega časa za pretekli mesec do konca plačilnega dne. Pisno obvestilo se lahko pošlje tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Delavec lahko od delodajalca enkrat tedensko zahteva, da ga pisno seznani s podatki iz evidence o izrabi delovnega časa. Za obveznost seznaitve iz prejšnjega stavka se šteje tudi neposreden elektronski dostop delavca do evidence o izrabi delovnega časa, ki ga zagotavlja delodajalec.
- (5) Delodajalec evidenco o izrabi delovnega časa in dokumentacijo, na podlagi katere se v evidenco o izrabi delovnega časa vpisujejo podatki, hrani na sedežu oziroma na kraju opravljanja dela delavca.

V. PRILOGA

- MSP test